

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo

Licijna knjižnica

Ljubljana

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici.
Dopis se ne vračajo. — Št. pri čekovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

Naročnina za ozemlje ... 160 D, za pol leta 90 D, za četrt leta
45 D, mesečno 15 D; za tuzemstvo: 210 D. — Plača in toži se v Ljubljani.

LETO VI. | Telefon štev. 552 | LJUBLJANA, dne 22. decembra 1923. | Telefon štev. 552 | ŠTEV. 151.

Zborovanje trgovske in obrtniške zbornice Slovenije.

(Konec.)

K predsedstvenem poročilu je v daljši debati zbornični član Fran Čuček iz Pluja orisal položaj naše vinske izvozne trgovine in omenjal, da je kljub svoječasni kompenzacijski pogodbi med našo državo in Čehoslovaško republiko izvoz našega vina lja nemogoče, ker ga obremenjuje češka uvozna carina 4.50 do 5 Kč, medtem, ko se na Češkem dobra vina lahko dobi po ceni 5 Kč v veletrgovini. Zato je mnenja, da se mora pri bodočih trgovskih pogajanjih s Čehoslovaško doseči znatno znižanje sedanje uvozne carine tako, da bo našim vinom konkurenca omogočena. Ker je Slovenija na rešitvi tega vprašanja vsled svojega razvitega vinogradstva eminentno interesirana, da pridobi za izvoz naših vin svoja nekdanja tržišča nazaj, je predlagal, da se zahteva prireditve naših strokovnjakov pri bodočih pogajanjih. Nato je obširno razpravljalo o neprimernosti sedanjih določb glede dopolnjevanja in bivanja inozemskih strokovnjakov v naši državi. Po sedanjih predpisih se jim dovoljuje le enoletno bivanje in se po prefeku te dobe mnogim odklanja podaljšanje dovoljenja. Pod takimi pogoji je skoro nemogoče dobiti za novo se snujoča podjetja dobrih strokovnjakov in zato želi, da se tozadevni predpisi olajšajo. Izraža željo, da naj bi se narodno zavednim Čehom dalo pri importu strokovnjakov prednost. Nadalje je govoril o nakladalnih in razkladalnih rokih v železniškem prometu ter povdarjal, naj bi zbornica ponovno podvzela vse potrebne korake, da se ti roki podaljšajo. Tudi je ostro kritiziral uvedbo kuluka, ki se naj kot času neprimerno inštitucija odpravi.

Nato je prišel v razpravo zbornični proračun za leto 1924, ki je bil že podrobno razpravljan na seji združenih odsekov v sredo popoldne. Proračun izkazuje skupno potrebnost 2.147.443 Din, pokrije 2 milijona 315.006 Din, s presežkom 167.563 Din kot blagajnično rezervo. Glede na draginjske razmere so se morale zvišati postavke za osebne in stvarne potrebnosti, kakor tudi za podpore šolam itd. Za trgovske in obrtne nadaljevalne šole je v proračunu postavljenih 150 tisoč dinarjev. V zaklad za višjo trgovsko šolo, ki je dosedel letos znesek 55.908.29 Din, se na novo prispeva 20.000 Din. Za nepodržavljeno trgovsko šolo v Novem mestu je proračunan prispevek 4000 Din, za ustanove za učence srednje tehnične šole svoja 11.000 Din, za ustanove učencem trgovske akademije pa 2500 Din; za vzorčne razstave je določeno 37.500 Din, za prizidavo in razširjenje zborničnega poslopija pa prispevek za tozadevni stavbni sklad 250.000 Din. Zbornična doklada ostane kljub povišanju proračunskim izdatkom neizpremenjena.

Debate k proračunu so se udeležili podpredsednik Ivan Ogrin, dalje zbornični člani F. Stare, I. Rojina in I. Smertnik. Vsi govorniki so naglašali potrebo preureditve, kakor tudi razširjenja zborničnih uradnih prostorov, da se zgradi posvetovalna dvorana, kakor tudi potrebni pisarniški prostori in stanovanja, ki so za zbornično uradništvo potrebna. Sklenilo se je, da se pooblasti predsedstvo, da izdelati tozadevne

načrte. Proračun je bil nato brez ugovora sprejet.

Nato je zbornični tajnik dr. Fran Windischer podal poročilo o mnogobrojnih zborničnih akcijah na finančnem polju. To poročilo je za vse naše gospodarske kroge važno in ga bomo podrobneje priobčili v prihodnji številki.

V zvezi s poročilom je bilo podanih pet nujnih predlogov, ki so bili soglasno sprejeti. Predlogi se tičejo ureditve davčne lestvice in davčnega minima za dohodnino, faksne dolžnosti trgovskih sklepov, davčnih plačilnih nalogov, nove razdelitve katastrskih uradov in predlog za znižanje okrajnih in občinskih dolkad.

V tajni seji, ki je nato sledila, je zbornica imenovala zborničnega koncipista Ivana Mohoriča za zborničnega tajnika.

Po tajni seji je v zopet odprto javni seji novoizvoljeni tajnik g. Ivan Mohorič podal izredno zanimivo, obširno poročilo o akcijah zbornice v prometnih vprašanjih. Poročilo podamo dobesedno v prihodnjih številkah.

G. zbornični član Rakovec je stavil nato še predlog, da zbornica naprosi inspektorat državnih železnic, da ukrene potrebno, da bodo na postaji Kranj vlaki v smeri proti Jesenicam ustavljali pred peronom, ne pa kakor je sedaj običajno daleč izven postaje pri železniškem vodnjaku. — Zbornični predsednik g. Knez je nato ob pol 12. uri sejo zaključil.

Reorganizacija katastrske službe.

V zadnji številki našega lista smo priobčili o reorganizaciji katastrske službe notice, ki nam jo je poslala kot uradni komunikacije finančna delegacija v Ljubljani. S priobčitvijo notice seveda nismo še hoteli povedati, da se ž nje izvajanji tudi strinjamo. Nasprotno moramo danes podčrtati, da je ukinitve katastrskih uradov, kakor jih namerava izvesti finančna uprava, proti interesom prebivalstva in da se v tem oziru v polnem obsegu pridružujemo nujnemu predlogu g. Jos. Lenarčiča, ki ga je v njegovi odsotnosti stavil g. I. Rebek na plenarni seji trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani dne 20. t. m. in ki se glasi:

»Finančna uprava namerava poslopijnoma ukiniti 13 katastrskih uprav. Izposlovala si je pooblastilo za ukinitve proti interesom prebivalstva, katero z nameravano centralizacijo katastrske službe ni sporazumno. Prebivalstvo splošno zahteva, da se ohrani status quo in s tem omogoči, da bo tudi na deželi brez izdatnih stroškov dana možnost neoviranega slika zemljemerskega osebja s prebivalstvom, ki precej pogosto rabi sodelovanje zemljemera v različnih z mapo in posestnim stanjem zvezanih zadevah.

Prizadeti so v prvi vrsti zemljiški posesniki, pa tudi trgovina, industrija in obrt nima nič manjšega interesa na tem, da se ugodi želji prebivalstva in opusti nadaljnje ukinjanje. Dnevno časopisje je ravno te dni vprašanje centralizacije katastrske službe izčrpno obravnavalo in soglasno odklonilo novo razdelitev kot neprikladno za razmere v Sloveniji. Gospodarsko važnost tega vprašanja za Slovenijo pa povečuje še nevarnost,

da bi se nam odlegnilo osebje, katerega iztek nimamo v izobilju. Smatram za potrebno, da tudi zbornica zavzame glede centralizacije katastrske službe stališče, in predlagam: Trgovska in obrtniška zbornica za Slovenijo se obrni s posebno vlogo na finančno delegacijo in ji izjavi, da se zbornica v polnem obsegu priključuje splošni zahtevi prebivalstva, da se glede katastrske službe v Sloveniji ohrani dosedanja razdelitev in se opusti nadaljnje ukinjanje katastrskih uradov brez pristanka poklicanih predstavnikov gospodarskih krogov.

Iz predsedstvenega poročila trgovske in obrt. zbornice.

Prometne in carinske zadeve.

O prometnih zadevah, kjer beležimo v zadnjem času mnogo dalekosežnih dogodkov, bo podan podroben referat. Zato bodi tu le izraženo veselje in zadovoljstvo, ki ga vzbujajo v gospodarskih krogih ukrepi prometnega ministristva, da se železniško omrežje Slovenije združi z novim letom pod enotno železniško upravo ravnateljstva v Ljubljani.

V carinskem oziru je važna uvedba carinskih konferenc, ki se sedaj redno vršijo na glavnih carinarnicah v Ljubljani, Mariboru, Celju, Jesenicah in Rakeku. Prve konference so se vršile v Ljubljani in na Jesenicah dne 26. ter v Celju in Mariboru 28. novembra, na Rakeku pa 15. decembra in so našle veliko zanimanje v gospodarskih krogih. Upati je, da se bo s stvarnim razmotrivanjem in proučevanjem raznih carinsko-tarifnih in administrativnih vprašanj na teh konferencah dala doseči marsikaka važna in potrebna sprememba carinskih predpisov.

V kraškem pričakujemo tudi osnovanja centralne carinarnice za Slovenijo v Ljubljani, s čimer bo napravljen važen korak za gladkejšo poslovanje carinske uprave, ki je že skrajno potreben. Zbornica želi, da generalna direkcija carin čimprej izvede ta načrt.

Velesojm in razstave.

Treli ljubljanski velesojm, katerega je počastilo z obiskom Njegovo Veličanstvo kralj Aleksander I., je kljub kreditni krizi končal z zelo zadovoljivim rezultatom. Po uradnem poročilu je bilo sklenjenih letos za 341.000.000 Din kupcij, na čemer participira največ strojna industrija z vsoto 88.000.000 Din in industrija poljedelskih strojev in oročja z 52.000.000 dinarji. — Kralj Aleksander je posečil tudi industrijsko-obrtno vzorčno mariborsko izložbo. Pozdraviti je težnje, ki so se pokazale ob zaključitvi, da bi se prireditve v bodoče združila z ljubljanskim velesojmom. — Krajevne razstave sadja, živine in vinski sejmji so končale z zadovoljivimi praktičnimi rezultati.

Ustanovitev borze.

Za nadaljnji razvoj našega denarstva in za inicitativnost v gospodarskem delu je izredno važna ustanovitev blagovne in efektne borze v Ljubljani, katere ustanovni občni zbor se je vršil dne 6. avgusta t. l. Z izrednim občnim zborom 26. novembra se je krog članstva izdatno razširil. V ponovnih spomenicah je zbornica poudarila neogibno potrebo, da naj se koncesija ljubljanske borze čim preje dopolni tudi z dovoljenjem valutnega in deviznega prometa.

Socijalnopolitične zadeve.

Posebno pažnjo je posvečala zbornica socijalnopolitičnim vprašanjem. Poleg manjših vlog je zbornica poslala obširno spomenico ministristvu za socialno politiko, v kateri opozarja na škodljive posledice, ki jih ima zakon o zavarovanju delavcev na razvoj našega gospodarstva. Pri izvajanju tega zakona se kaže očito napaka, ki je bila storjena s tem, da se je zakon izdal brez sodelovanja prizadetih gospodarskih krogov. Spomenica graja visoke upravne stroške Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani ter stavi konkretne predloge glede reorganizacije tega urada in znižanja zavarovalnih prispevkov. Uprava se naj poenostavi, iz 12 oddelkov se naj napravi 5, a število uradništva se naj reducira na 80. Da se lokalnim faktorjem omogoči večji vpogled in intenzivnejše sodelovanje pri socijalnem zavarovanju, je predlagala zbornica, naj se dosedanje posredovalnice, katerih število se ima skrciti, reorganizirajo v posvetovalne organe z večjim številom izvoljenih zastopnikov iz vrst zainteresiranih krogov. Zavarovalni prispevki se naj znižajo na statistično utemeljeni minimum.

Ponovno je zbornica intervenirala glede Trgovskega bolniškega in podpornega društva »Merkurja«. Akcije so imele v toliko uspeh, da se je posrečilo likvidacijo društva dosedaj še zadržati.

Glede dotoka inozemskih delovnih moči je zbornica izjavila svoje principijelno stališče ministristvu za socijalno politiko, naj se dotok inozemskih, nekvalificiranih delovnih moči zabrani, dovoli naj se pa vpofovanje potrebnih kvalificiranih strokovnjakov in vsakokratno prošnjo posameznih podjetnikov.

Pri prošnjah za dovoljenje bivanja v naši državi, ki jih vlagajo inozemci, ki izvršujejo v naši državi posle višje vrste (inženjerji, poslovodje, knjigovodje itd.), kakor tudi pri prošnjah samostojnih inozemskih trgovcev in obrtnikov, ki se želijo naseliti ali bivati daljši čas v naši državi, se obračajo oblasti v posameznih konkretnih primerih na zbornico za izjavo. Zbornica je po zaslišanju strokovnih organizacij tozadevni izjav izdala 59, od katerih je bilo 40 prirediteljskih, 17 negativnih, v 2 primerih je zbornica soglašala samo za 6-, odnosno 12-mesečno bivanje prisilca v tuzemstvu.

Zbornični predlogi za omiljenje odnosno ukinitve zakona o pobijanju draginje žal niso imeli dosedaj še zaželjenega uspeha. Pri izvrševanju zakona je pa zbornica z izjavami, ki jih je dajala na konkretna zaprosila sodnih oblasti, skušala doseči utemeljenim trgovskim načelom in upravičenim potrebam trgovskega poslovanja primerno izvajanje zakona.

Zakonodajni načrti.

Ministristvu trgovine in industrije je dala zbornica svoje mnenje o projektu konvencije o arbitražnih odredbah, ki ga je izdelalo Društvo narodov. Dalje se je izjavila o načrtu izprememb zakona o družbah z omejeno zavezo, ki ga je sestavil oddelek ministristva za pravosodstvo v Ljubljani. Zbornica je priznala potrebo povišanja najmanjše po zakonu dopustne osnovne glavnice od 20.000 kron na 200.000 kron, ki pa naj bi ne veljalo za nazaj. Poudarila pa je, da ne bi bilo iti preko tega

desetkratnega povišanja, ker ta oblika družb pospešuje podjetnost, je zlasti važna za manjša podjetja ter omogočuje samostojno udeleževanje onim, ki imajo dobro strokovno znanje, pa ne razpolagajo z večjim denarnimi sredstvi.

Nadalje je proučila zbornica projekt enotnega rudarskega in šumarskega zakona za celo kraljevino. V izjavi k projektu rudarskega zakona zbornica predlaga več izprememb glede kompetence rudarskih oblasti, kakor tudi glede predpisov o iskarnju in obdelovanju rud, o rudarskih združbah, o rudarskih brafovskih blagajnah, o odnošajih med rudarskimi podjetniki in njihovimi uslužbenci in delavci ter posebno glede določb o regalnih davkih.

O načrtu enotnega šumarskega zakona, ki ga je izdelalo ministrstvo šum in rud, se je že od 12. do 20. decembra 1922 vršila v Beogradu anketa strokovnjakov, katere se je udeležil tudi zbornični član g. Josip Lenarčič. Strokovne organizacije so se izrekle proti vladnemu načrtu. Ministrstvu za šume in rube je zbornica priporočala načrt, ki ga je izdelal g. ing. Ante Ružič.

Zbornica se je udeležila izvozne konference konec avgusta v Beogradu, dočim je bila konferenca glede zveze z morjem in ureditve jadranskih pristanišč, ki se je imela vršiti letošnje jesen, preložena. Isto tako je bila preložena konferenca vseh zbornic glede davčnih in promernih vprašanj, ki je bila namenovana za drugo polovico januarja. Naposled je še poročati, da je zbornica organizirala sprejem delegacije češkoslovaškega - jugoslovanskega narodnogospodarskega združenja iz Prage, ki se je mudila konec oktobra v Ljubljani in v Mariboru. Zbornica je prejela od Združenja jako ljubeznivo zahvalno pismo. Naj bi ta poset češkoslovaških trgovcev in industrijev rodil pričakovane uspehe v prid gospodarstvu obeh držav.

Pritožbe proti poslovanju poštno-čekovnega zavoda.

Na pritožbe nekaterih interesentov glede poslovanja poštno-čekovnega zavoda je Zveza trgovskih gremijev opozorila ravnateljstvo zavoda, da se pritožujejo posamezni trgovci radi pomanjkanja gotovine za izplačilo večjih zneskov. Vodstvo zavoda pa je te pritožbe zavrnilo s sledečimi ugotovitvami in podatki, na kar Zveza opozarja svoje člane.

Meseca oktobra je poštno-čekovni zavod izvršil 287.012 vknjižb, pri čemur je bilo vsega 422 pogrešk, t. j. 0.15% pogrešnih vknjižb. 99% vseh teh pogrešk odkrije po navedbi zavoda že kontrolni oddelek še isti dan sam in jih takoj drugi dan uradno popravi. Iz tega se razvidi, da je odstotek pogrešk z ozirom na ogromni obrat zavoda izredno nizek. Pri tem pa zavod pripominja, da so statistični podatki meseca oktobra v primeri z drugimi meseci zelo neugodni, ker je bilo delo ta mesec vsled reorganizacije nolanjega poslovanja zelo oteženo in se je v mesecu oktobru število od zavoda izvršenih transakcij povečalo v primeri s transakcijami v istem mesecu preteklega leta za več kot 21%.

Na pritožbe glede zakasnelega vknjiževanja vplačil in poznega obveščanja računovodstvenikov ugotavlja zavod, da se pri njem izdelava vsak poslovni dan vsa došla lvarina in se torej nobena vknjižba vplačila ali izplačila ne odlaga. Nesporazumi med strankami nastajajo v tem oziru po mnenju zavoda le zato, ker obveščajo vplačniki lastnika računov o vplačilih večkrat po cel teden preje, kakor pa izvršijo vplačila. Lastniki računov razpolagajo na podlagi takih obvestil mnogokrat z zneski, katere njihovi klijenti šele več dni pozneje vplačajo. Posledice takega postopanja povzročajo zavodu veliko pošla, ker dobiva od interesentov mnogo neutemeljenih reklamacij in urgenc.

Glede likviditete blagajne izjavlja zavod, da še nobeni stranki ni bilo zavrnjeno izplačilo brez vzroka, marveč se skuša vedno, če je le mogoče, stran-

kam usreči. Ako se na kak ček izplača le en del, je vzrok temu, da bodisi stranka nima za dvig dovolj krija, ali pa da dviga ni pravočasno avizirala blagajni. Blagajna izkazuje stalno ob zaključku po par milijonov dinarjev gotovine.

Trgovski koledar.

Naša Trgovska matca »Slov. trg. društvo Merkur« v Ljubljani, ki ima za trgovsko stanovsko organizacijo Slovincih in za trgovsko širokovno literaturo slovensko odlične zasluge, je leta 1907. izdala, ustrezajoč splošno želji narodnega trgovstva, prvič Trgovski koledar. Uredil in sestavil ga je društveni odbornik g. dr. Fran Windischer. Od tedaj je »Merkur« izdajal vsa leta Trgovski koledar in sicer ga je v letih 1908 do 1915 spretno urejeval g. dr. Rudolf Marn. Trgovski koledar je hitro postal nepogrešen prijatelj naših trgovcev in trgovskih soodrušnikov. Trgovski koledar ni koledar v navadnem smislu besede, marveč je pravi mentor trgovski. V poljudni besedi je trgovcu v praktičnem življenju zanesljiv svetovalec in vodnik po svoji skrbno izbrani vsebini. V devetih letih 1907—1915 si je Trgovski koledar napravil svojo tradicijo. Svetovna vojna je prekinila redno izdajanje. Letošnje leto pa je marljivi odbor društva sklenil, da za leto 1924 izda zopet Trgovski koledar. Lepa deseterletnica še strokovne publikacije Uredništvo se je poverilo zaslužnemu strokovnemu pisatelju g. Franceu Zeleniku. Te dni je tiskarna »Merkur« dovršila Trgovski koledar za leto 1924. Lepo in okusno opremljena priročna knjižica je to, ki hvali skrbnega in marljivega urednika in je v čast izdajatelju. Vsebina je jako srečno izbrana in zelo bogata. Trgovci in trgovski soodrušniki najde v tej lepi publikaciji vse, kar potrebuje v vsakdanji praksi. Poleg koledarja in prostora za bleške ima celo vrsto skrbno izbranih tabel, spretno sestavljenih spisov in informativnih podatkov. Dobrodošli bodo zlasti občirni podatki o borznih običajih za blagovno trgovino, nadalje zanimivi podatki o lesni trgovini. Posebno nam je všeč poglavje o manufakturji, ki kot zaokroženo delo dela čast spretnemu pisatelju g. J. J. Kavčiču, trgovcu v Ljubljani. Trgovski koledar za leto 1924, kar najtoleje priporočamo.

ITO ZOBNA PASTA
odstranjuje neprijeten duh iz ust.

Trgovina.

Trgovska pogodba med Nemčijo in Zedinjenimi državami. Nemčija in Unija sta podpisali 8. decembra v glavnem ameriškem mestu Washington trgovsko pogodbo. Zastopniki nemških gospodarskih krogov so imeli osnutek te pogodbe že v oktobru na vpogled. Kolikor zvezo, temelji pogodba na principu največje medsebojne ugodnosti. Bistvo tega principa je to-le: Midva skleneva pogodbo in jaz ti obljubim in se zavežem, da boš ti deležen vsake ugodnosti, ki jo bom dal katerikoli drugi državi v katerikoli pogodbi; tako ne more nihče imeti večjih ugodnosti kakor jih imaš ti. Vidimo, da je taka pogodba s strani Unije velika prednost, ki jo daje Nemčiji. Seveda dá iste prednosti tudi Nemčiji, kar pa danes ne pride toliko v poštev. Vidimo, da gleda Amerika v bodočnost. Poleg največje ugodnosti vsebuje pogodba tudi točke, ličeče se pravnih, kulturnih in drugih vprašanj. Domenili so se glede tehle točk: Pridobitev in naselitev; pridobitev in prenos premakljive in nepremakljive lastnine; izvrševanje trgovine; dopustitev in ustanovitev družb, udeležba in davčna obremenitev teh družb; izvoz, uvoz in prevoz; vprašanja vzorčnega prometa trgovskih poštnikov. Bistven del pogodbe tvori poseben konzularni dogovor. Pogodba traja deset let in se potem na eno leto lahko odpove.

Provizija za prodajo poštnih vrednotnic. Ministrstvo pošle in telegrafa je

določilo provizijo za prodajo poštnih vrednotnic izza dne 1. januarja 1924 na 2%.

Obrati smejo biti v nedeljo 23. t. m. odprti. Ministrstvo za socialno politiko je z rešenjem br. 127.470 dovolilo, da smejo biti v nedeljo dne 23. t. m. v krajih, kjer je večina prebivalstva katoliške vere, obrati odprti in da je ta dan tudi pomožnemu osebju delo dovoljeno pod pogojem, ki ga stavi zadnji odstavek § 15. zakona o zaščiti delavcev.

Preluknjači 7 in 8 cm THE REX CO., LJUBLJANA

Carina.

Nagrade za carinjenje poštnih paketov. Proti odredbi ministrstva pošl in telegrafov, da se pobira pri uvoznem carinjenju poštnih paketov, ki so naslovljeni na trgovca, posebna nagrada 2 Din na poštni paket, je protestirala trgovska zbornica pri ministrstvu pošl in brzojavov in zainteresirala tudi ostale zbornice v naši državi za skupen nastop proti vpeljavi nagrad. Zbornica je navajala v svoji spomenici, da se s tem usvarja precedenco za ostale stroke javne uprave, ki bi lahko tudi za svoje delo zahtevale od strank še posebne nagrade. Dalje omenja, da je stvar tehnično neizvedljiva, ker imamo v celi Sloveniji samo tri poštne-carinske urade in cariniki pri teh uradih ne morejo poznati na tisoče trgovcev. Zato se bo nekaterim zaračunavalo, drugim pa ne, kakor je pač naslov napisan. V korespondenci z zbornicami in krajevnimi trgovskimi organizacijami pa se je izkazalo, da so beograjski trgovci sami ponudili to nagrado, ker drugače ne morejo priti pravočasno do svojega blaga in nastajajo takoj zastoji pri poštnih pošiljavah. Ministrstvo v zadevi še ni zavzelo stališča.

Najboljši

PREMOG, DRVA IN OGLJE

kupite najceneje pri

Družbi Ilirija, Ljubljana

Kralja Petra trg 8. — Telefon 220.

Promet.

Obnovitev gorenjskega brzovlaka. Za obnovitev ukinjene brzovlakove zveze preko Gorenjskega je trgovska zbornica intervenirala pri železniških oblastih in je dosegla, da se je za nov vozni red 1924/25 predvidela obnovitev brzovlaka Beograd — München preko Zidanega mosta in Jesenic v približno sedanji obliki. Odhod iz Beograda ob 7. uri zjutraj, prihod v Zagreb okrog 17.30, prihod na Jesenice ob 23.— in prihod v odhod 18.30, prihod v Ljubljano 21.30, Solnograd ob 5.30, v Monakovo pa ob 10. uri. — V nasprotni smeri bo odhajal vlak iz Monakovega 19.30, prihajal v Solnograd ob 23.—, na Jesenice ob 6. uri zjutraj, v Ljubljano 7.30, v Zagreb ob 11.— in v Beograd ob 22. uri. Zagrebška direkcija je obvestila zbornico, da se bo v kratkem vršila anketa glede novega voznega reda, na katero bodo pozvani interesirani krogi.

Pomanjkanje poštnih znamk. Na pritožbe trgovskih krogov, da primanjkuje v zadnjem času v poštnem prometu znamk po 20 para ter pisemskih znamk po 1 dinar in znamk za večje zneske za frankiranje pisem v inozemstvo, je intervenirala trgovska zbornica pri poštnem ravnateljstvu v Ljubljani. Poštno ravnateljstvo je dalo zbornici pojasnilo, da je glavna zaloga znamk pri ministrstvu pošl, ki zalaga direkcije, katere zopet oddajajo znamke poštnim uradom in prodajalcem. Razdelitev se vrši v isti izmeri, kakor prihajajo znamke iz centralne zaloge. V zadnjem času so prihajale znamke po 20 para in po 1 dinar v manjši meri, kakor poprej in bo temu odpomogla šele nova naklada. Znamk za višje zneske je dovolj v zalogi, samo jih prodajalci ne naročajo, ker nočejo ali nemorejo zanje založiti večjih svot. Ravnateljstvo je v to svrhu odredilo, da se znamke večje vrednosti lahko naroča tudi v manjših množinah, vendar se prodajalci te ugodnosti premalo poslužujejo.

Podaljšanje razkladalnega roka. Zveza trgovskih gremijev in zadrug je vložila pri generalni direkciji državnih že-

leznic v Beogradu spomenico, v kateri je navedla kakšne neprilike povzročajo trgovskim krogom skrajšanje nakladalnih in razkladalnih rokov ter povišanje stajnine. V spomenici je navedla, da železnica ne prevzame nikake odgovornosti za dostavitev zaprosenih vagonov ob zahtevanem času, marveč interesentom enkrat ne dostavi nikakega vagona, drugič pa zopet več vagonov na enkrat. Isto tako prejemnik železniških pošiljav, vsled dolgih dodatnih dobavnih rokov nima nikake sigurnosti, kateri dan in ob kakem dnevnem času bo prejel nanj naslovljene pošiljave. Mnogokrat se mu dostavi več vagonov blaga naenkrat in sicer takih pridelkov ali predmetov, ki jih mora šele kvalitativno prevzemati, tehtati, polniti v vreče itd., kar mu je največkrat nemogoče izvršiti tekom 6 ur. Toda kljub temu ga zadene občutna stajнина 20 Din na uro, dasi ne more nič za to, da ni pravočasno razlovoril vagona. Podoben slučaj je pri carini, kjer upravniki carinarnic sami priznajo, da ni mogoče tekom 48 ur zacariniti dospelih pošiljav. — Zveza je z ozirom na to predlagala, da bi se nakladalni in razkladalni rok zvišal zopet vsaj na 12 ur, medtem ker je v mirni dobi znašal 24 ur. Na to spomenico je prejela zveza obvestilo, da generalna direkcija ni v stanju znižati stajnine in tudi ne podaljšati na razkladalnih rokov. Generalna direkcija železnic omenja, da je morala ta ukrep storiti vsled tega, da se vagoni v izvoznih kampanjih čimbolj izkoristijo in da je imela ta naredba že viden uspeh. Situacija se je v toliko izboljšala, da je železnica krila vso dnevno potrebo na pokrilih vagonih, samo pri odprtih vagonih vlada še veliko pomanjkanje, posebno v Sloveniji, ki rabi največ vagonov te vrste. Direkcija opozarja, da je že v mirnem času vsaka železniška uprava v jesenski sezoni skrajšala na razkladalne roke, da bi omogočila prevoz poljskih pridelkov. Tudi znaša stajнина za beograjske postaje celo izven izvozne sezone 30 Din na vagon in uro, a ni izzvala nikake podražilve blaga.

Razno.

Gospodarska kriza v Nemčiji. V mesecu oktobru je bilo od 1219 industrijskih podjetij 710 slabo zaposlenih. Po poročilu delavskega saveza je bilo popolnoma zapostavljenih le 5% delodajalcev. Ostali so popolnoma brez dela, deloma pa delajo omejeno en dan v tednu. Nemško prebivalstvo je naravnost obubožalo. Po izkazih bolniških blagajn pa pomanjkanje dela vedno narašča. Tako je bil n. pr. 27. oktobra skoro vsaki peti delavec brez posla. V zasedenem renskem ozemlju je nezaposlenih okoli 2 milijona delavcev, v nezasedeni Nemčiji pa okrog 700.000, nadpoldrugimilijon delavcev pa dela omejeno. Število nezaposlenih v Nemčiji znaša nad 4 milijone 200.000 oseb.

Inozemska gospodarska poročila. — Grški lobačni pridelek je izborno izpadel ter presega za več milijonov okov pridelek lanskega leta. Pristojno ministrstvo bo vse ukrenilo, da omogoči hitri in ugodni izvoz. V Solunu zahtevajo tovarne lana in jute, da se odpravi izvozna prepoved za lan, ker bodo sicer tozadevne tovarne vsled pomanjkanja surovin brez dela. Novo urejena grška družba za kemične izdelke je ustanovila tovarno stekla, ki konkurira v Orijentu srednji Evropi. Predilnice v Sirci konkurirajo občutno angleškim izdelkom. Metalurgične naprave na Piraju so z delom preobložene, ker je padec drahme uvoz strojev zelo otežil. Pogajanja za sklep nemško grške trgovske pogodbe so v teku. — Rusija izkazuje kot glavne predmete stroje, les, tobak in volno. Največ uvaža iz Rusije Nemčija. Komisar za poljedelstvo bo v najkrajšem času nakupil razne poljedelske stroje, tudi take za izsuševanje močvirjev. V Moskvi se je ustanovila avstrijsko-ruska trgovska družba in sicer v svrhu urejevanja trgovskih zadev. — Švica zavzema glede uvoza japonske umetne svile za Angleško in Italijo tretje mesto. — Rumunija ima ugodne nade za dobavo 240.000 prostornih melrov lesa. Materijal za obnove, osobito železo in jeklo, metalurgični, mehanični in električni predmeti ima-

jo precej promela. V Rumuniji so uvedene za izvoz nove lakse. Železniški material ne uživa več prošlosti glede uvozne carine, ker se izdeluje doma. — V Bulgariji je sladkorna letina izpadla tako ugodno, da ji bo ostalo nekaj množine za izvoz. Glavni izvozni predmeti so sedaj živila, tobak, kože, rožni esenci. Industrija obsega iz 38 tovarn za volno in pavolo, 60 tobačnih in drugih tovarn.

Kletarski tečaj. Sedaj, ko je nastala potreba, da vino izvažamo, je nujno potrebno, da se naši vinogradniki poprimajo umnega kletarjenja, da pridelujejo dobro, okusno, čisto in stanovitno vino, ker je drugače nemogoče s pridelki drugih vinorodnih dežel uspešno konkurirati. Kaj pomaga gospodarju-vinogradniku še tako lepo grozdje, ako ne zna iz njega pripraviti tako pijačo, kakršno se dandanes po svetu zahteva. Ravno tako je tudi za kletarje, vinske trgovce in gostilničarje, ki posredujejo prodajo vina med pridelovalcem in občinstvom, znanje umnega kletarstva, zlasti pravilnega ravnanja s posodo in z vinom neobhodno potrebno, kajli iz najbolj žilavne kapljice se z nepravilnim ravnanjem lahko naredi najslabša pijača. Da imajo ukaželjni priliko se v umnem kletarstvu izučiti, priredi državna kmetijska šola na Grmu v Novem mestu dne 23., 24. in 25. januarja 1924 trodnevni kletarski tečaj. Kdor se misli tečaja udeležiti, zglašil naj se do 10. januarja 1924 pri ravnateljskemu šole. Revnejšim udeležencem, ki se izkažejo s polrdilom županstva, se po možnosti pomaga s prehrano in stanovanjem. Ker je število udeležencev omejeno, treba se je, komur je na stvari ležeče, čimprej zglašiti. Vsak, kdor bo v tečaj sprejet, bo o tem polom posebnega valbila vsaj en teden pred pričelkom tečaja obveščen.

Trgovski koledar za leto 1924

je izšel. — Naročila na: Slov. trgovsko društvo »Merkur« v Ljubljani, Gradišče štev. 17/I. Cena s poštnino 15 Din.

Tržna poročila.

Novosadska blagovna borza dne 20. decembra. Na produktivni borzi noli-rado: Pšenica baška 79-80 kg, 2%, 7 vag., 335-342.50; 1% garantirana, dupl. kasa, 2 vag. 350; ječmen baški 64-65 kg, 2 vag. 260-265, 2 ip pol vagona 275; koruza baška za januar, dupl. kasa, 15 vag. 245.50, za marec-april, 10 vagonov 265, za marec-april, 100% kasa, 2 vag. 232.50, za januar-februar, dupl. kasa, 10 vag. 250; baška 15 vag. 232.50-246; fižol beli, baški 1 vag 660; moka baza »0«, 1 vag. 505, »6«, 4 vag. 310-325, »7«, 1 vag. 290, otrobi, debeli baški, 1 vag. 180, drobni, 4 vag. 135. Tendence čvrsta.

Tržne cene v Celju. (V dinarjih). Meso: govedina I. vrsie v mesnicah 25, II. 22.50, na trgu I. 22-25, II. 17.50, tel-elina I. 35, II. 30, svinjina I. 32-35, II. 30, slanina I. 43, II. 42, na debelo 38-40, domača mast 44, amerikska 39, šunka 55, I. prekajeno meso 45-50, II. 45.

Perutnina: Večji piščanec 30, kokoš 25-50, peletin 30-50, raca 40, gos 150, puran 100-150, domač zajec manjši 25, večji 30, divji zajec 60-70, 1 kg srnc 25, 1 kg rib (krapa) 20. Mleko 3.75, surovo maslo 60, čajno maslo 88, maslo 50, bohinski sir 64-70, sirček 14-20, eno jajce 2.25-2.50, 1 kg belega kruha 7, črnega 6. Špecerijsko blago: kava Portoriko 64, Santos 44, Rio 40, pražena kava I. 70, II. 56, III. 48, rdeči sladkor 22, kristalni beli 21, v kockah 23, riž 6.25-11 1 lit. namiznega olja 32, bučnega 40. Moka »00« 6.20, »0« 6.20, »2« 5.70, »4« 5.30, »5« 5, »6« 4; krušna moka mešana 4, ržena enolna moka 5.60, kaša 7, ješprenj 5.40, otrobi 1.80, koruzna moka 3-3.40, koruzni zdrob 4.50, pšenični zdrob 6.50. Žito: q pšenice 380, rži 330-350, ječmena 280 do 300, ovs 280-300, nove sušene koruze 260-280, fižola 600-650, graha 1500, leče 1400. 1 q črnega premoga 51, rjavega 26.50. 1 m³ Irlih drv 140-150, 100 kilogr. 40, 1 m³ mehkih drv 112-120, 100 kg 32. 1 q sladkega sena 100, polsladkega 75, kislega zelja 50, slame 50, 1 kg čebule 2-2.50, česna 8, krompirja 1.25.

Znižanje cen železu na Češkem. (Praga.) V trgovskem ministrstvu so se vršila 10. i. m. pogajanja med vlado in zastopniki plavžev radi znižanja cen železu. Zastopniki plavžev so se izrazili, da so pripravljene znižati cene železu v razmerju z znižanjem cen premogu in koksu. Trgovski minister pa je obstajal ludi na tem, da se morajo cene znižati ludi z ozirom in v razmerju z znižanjem promelnega davka od 30 na 15%, ki stopi v veljavo 1. marca 1924. V nadaljnjih pogajanjih je minister povdvarjal, da mora celokupna industrija pomagati pri zniževanju življenjskih potrebščin in je zahteval večje znižanje

cen železu, kol so ga pa ponudili industriji. Zastopniki plavžev so pristali na zahtevo ministra ter sklenili znižati cene železu od 1000 do 2000 Kč pri vagonu z veljavnosljo od 11. decembra 1923.

Iv. Perdan Ljubljana

Veletrgovina kolonijalnega in špecerijskega blaga.

Glavni založnik Ciril in Metodovih vžigalic, nudi po najnižji dnevni ceni kavo, riž, testenine, najfinejše namizno olje, čaj, žganje ter vse drugo špecerijsko blago.

Postrežba točna in solidna.

AVTO

bencin, pnevmatika olje, masl, vsd' popravila in voznja. Le prvovrstno blago in delo po solidnih cenah nudi Jugo-Avto, d. z o. z. v Ljubljani.

Dolžnost vsakega trgovca naj bo, da pridobi ob novem letu za "TRGOVSKI LIST" vsaj enega novega naročnika!

Nosite čevlje z Berson gumi potplatati.

Prepričajte se sami, kako ugodni so za nositi. Vzemite pa pred vsem v obzir, da je Berson-gumi potplat cenejši kot usnjeni ter pomenja nositev istih za Vas velik prihranek. Zahtevajte pa od Vašega čevljarja strokovno pritrđitev gumi potplatov z uporabo priloženega Berson-cementa.

Wertheim - blagajne

za vzidanje

vloma- in ognjavarne, v vsakem stanovanju ozir. prostoru z majhnimi stroški nevidno namestljive, v 6 različnih velikostih dobavlja in popis s cenikom brezplačno razpošilja LJUBLJANSKA KOMERCIJALNA DRUŽBA, LJUBLJANA

Bleiweisova cesta št. 18

11 Provizijski zastopniki naj se javijo 11

Emajlirane Lutzove peči.

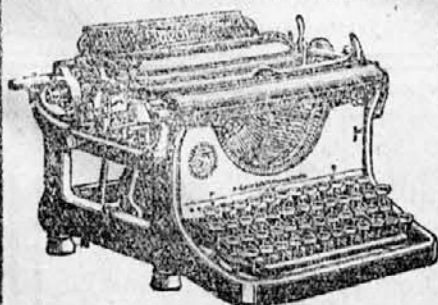
Vsem cenjenim interesentom naznanjamo tem potom, da smo pravico do prodaje naših peči, ki jo je imela do sedaj tvrdka VIDIC & CO, prenesli na tvrdko

Kalmus & Ogorelec, Ljubljana

ter da je vnaprej edino ta tvrdka upravičena naše peči v Jugoslaviji razpečavati.

Ker se nam je s tem posrečilo dosedanjo ceno teh peči znatno reducirati, smo prepričani, da si bodo naše pripoznane dobre peči staro naklonjenost v polnem obsegu zopet pridobile.

VDOVA LUTZ & SINOVI.

TELEFON 268
USTANOVLJENO LETA 1906

IDEAL

Najpopolnejši stroji. Vsak kupec najboljša referenca. — Tudi na obroke dobavi tvrdka

ERIKA

Ljubljana Gradišče št. 10

THE REX CO.

Zagreb Duga ulica 32

POZOR! Sprejem naročila za **POZOR!**
kamenito nemško sol v kosih in mletu.

Dobava začetkom meseca januarja 1924. Najnižje cene, kulantni pogoji, točna dobava. Zahtevajte ponudbe.

P. ERZIN, MARIBOR, GOSPOSKA ULICA ŠTEV. 28.

Rusi
Slaniki oviti
Prekajane ribe
 (Bücklinge)
Ostseeheringe
Kumarce
 la najmske v soli
 in kisu
Paradižni sok
 la domač, čist, v
 dozah

„Konserva“

Prva jugoslovanska industrija
 za konzerve rib, sočivja in
 sadja, družba z o. z.
Maribor
 Zahtevajte cenik!

IVAN ZAKOTNIK
 Telefon št. 379. mestni tesarski mojster Telefon št. 378
LJUBLJANA, Dunajska cesta 46.

Vsakovrstna tesarska dela, kakor: moderne lesene stavbe, ostrešja
 za palače, hiše, vile, tovarne, cerkve in zvonike; stropi razna, tla,
 sponice, ledenice, paviljoni, verande, lesene ograje itd.

Gradba lesenih mostov, jazov in mlinov.
 Parna žaga. Tovarna furnirja.

ODON KOUTNY
 špeciálna trgovina z orodjem, stroji in
 tehničnimi potrebščinami v Ljubljani

vljudno naznanja, da

se je preselila na Aleksandrovo cesto 7
 (vogal Beethovneve ulice)

ter prosi svoje cenj. odjemalce za nadaljnjo naklonjenost.

TVRDKA
A. VOLK
LJUBLJANA
 Veletrgovina žita in
 mlevskih izdelkov
 priporoča iz svoje zaloge
 vse vrste pšenične
 moke najboljših
 banaških
 mlinov,
 otrobe, koruzne
 in ajdove izdelke, kašo,
 ješprenj, nadalje pšenico,
 koruzo, oves, fižol
 in druge
 poljske pridelke.
 Telefon št. 449.
 Brzojavi: VOLK.
ZAHTEVAJTE PONUDBE!

la amerikska pen-
 silvanska različna
strojna olja
Tovotna mast
 Kemični
 in tehnični predmeti
 Lahki
 la amerikski
bencin
Pipan & Cie
 družba z o. z.
 Ljubljana

Ivan Jelačin
 Ljubljana
 Veletrgovina
 kolonijalne in
 špeciarijske robe
 Zaloga sveže
 pražene kave
 mletih dišav in
 rudninske vode
 Točna in solidna posrežba!
 Zahtevajte cenik!

Pfaff — Najboljše —
šivalne stroje
Vozna kolesa Puch
 kupite najbolje pri tvrdki
IGN. VOK, Ljubljana in Novomesto

TONEJC & ROZMAN, MARIBOR.
 Tomaževa žindra, kalijeva sol, kajnit,
 koks za kovače ter livarne, bencin in
 ameriksni petrolej vedno v zalogi.
 Čilski soliter,
 žveplo in modra galica.

NA VELIKO IN MALO!
 Priporočamo: galanterijo, nogavice,
 potrebšćine za čevljarje, sedlarje,
 rinčice, podloge (belgier), nadalje
 potrebšćine za krojače in šivilje,
 gumbe, sukanec, vezeno, svilo,
 tehnične decimalne in balančne naj-
 ceneje pri

JOSIP PETELINC
 Ljubljana, Sv. Petra nasip 7.

Fran Ravnikar
 Ljubljana
Linhartova ul. 25
 Stavbeno in umetno tesarstvo,
 stavbeno mizarstvo, parna žaga
 in lesna industrija.
 Telefon št. 415.
 Pošt. ček. zavod št. 11.428.
 Prevzemanje zgradb, hiš, vil, stolpnih
 streh, vrtnih utic, balkonov, verand,
 stopnic, vrat, oken, mrazaste nosilnice
 za industrijske stavbe, za večje raz-
 petine od 12 do 40 metrov po mojem
 sistemu.

Gradbeno podjetje
Ing. Dukić in drugi
 = Ljubljana =
 Bohoričeva ulica 24

10 krat dražje nego z ogljen
 → Stroški pri vporabi bencina →
Vozi brez bencina!
 Adaptiraj tvoj avto, traktor ali
 stabilni motor z patent.
„Hag-Generatorjem“
 Prospekt in reference daje
Jugo-Hag
 LJUBLJANA, Bohoričeva ulica 24
 Telefon št. 560
 → Stroški pri vporabi oglja

Priporočamo:
JOSIP PETELINC
 Ljubljana, Sv. Petra nasip 7.
 Najboljši šivalni stroji v vseh opre-
 mah Grizner, Kaiser, Adler za rod-
 binsko in obrtno rabo, istofam igle,
 olje ter vse posamezne dele za vse
 sisteme. Na veliko in malo!

A. VICEL
 Maribor, Glavni trg 5
 Irgovina s hišnimi potrebšćinami,
 emajlirano, pločevinasto in ulito
 posodo, porcelanasto, kameni-
 nasto in stekleno robo.
 Na debelo! Na drobno!

„Administrator“
 d. z. o. z.
 Ljubljana, Miklošičeva c. 28
 Eskontira povzete pošiljatve. — Vnovčuje denarne
 terjatve. — Prevzema cesije. — Posreduje kupčije
 z denarnimi zavodi. — Prevzema blago v komisijsko
 prodajo proti bančni garanciji. — Agentura. — Evi-
 denca važnih dogodkov.

JUG & ZUPANČIČ
CELJE, Narodni dom.
 Manufaktura en-gros. Manufaktura en-gros.
 Zastopstvo in tovarniška zaloga tovarn
FRANC M. RHOMBERG v Dornbirnu in **J. G. ULMER** v Dornbirnu.

Continental

ZASEBNO UČILIŠĆE ZA STROJEPISJE IN STENOGRAFIJO LEGAT
 Začetek novih tečajev
 dne 3. februarja 1924.
 Samoprodaja pisalnega stroja
 „CONTINENTAL“.

Maribor,
 Slovenska ulica 7,
 Telefon 100.